

۴۶۴۵۳/۱۱۴۲۱۲
۱۳۹۰ / ۶ / ۶

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

دبیرخانه شورای نگهبان
شماره ثبت: ۹۰، ۱۱، ۴۳۵۴۹
تاریخ ثبت: ۱۳۹۰ / ۶ / ۸
ساعت ورود: گذرور شده.

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

جناب آقای دکتر لاریجانی

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه "موافقتنامه استرداد مجرمین بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری بلاروس" که بنا به پیشنهاد وزارت دادگستری در جلسه مورخ ۱۳۹۰/۲/۱۸ هیئت وزیران به تصویب رسیده است، برای طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می گردد.

محمود احمدی نژاد
رئیس جمهور

رونوشت: دفتر رئیس جمهور، دفتر معاون اول رئیس جمهور، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، شورای نگهبان، وزارت امور خارجه، وزارت دادگستری، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.

۴۶۴۵۳/ ۱۱۴۲۱۲
۱۳۹۰/۱۶۱ - ۶

بسمه تعالی

مقدمه توجیهی:

نظر به لزوم استقرار روشمند همکاریهای قضایی بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری بلاروس و با توجه به آثار مثبت ناشی از اتخاذ تدابیر و ایجاد بسترهای مناسب قانونی برای اتباع دو دولت و در راستای زمینه‌سازی برای گسترش مناسبات دو کشور و ارتقای سطح همکاریهای دوجانبه و تحکیم مناسبات میان آنها، لایحه زیر برای طی مراحل قانونی تقدیم می‌شود:

"لایحه موافقتنامه استرداد مجرمین بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری بلاروس"

ماده واحده - موافقتنامه استرداد مجرمین بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری بلاروس به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می‌شود.

رئیس جمهور

وزیر دادگستری

وزیر امور خارجه

تاریخ: ۱۳۹۰/۱۶/۷
شماره: ۴۶۴۵۳/۱۱۴۲۱۲
وزیر امور خارجه

**موافقتنامه استرداد مجرمین
بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری بلاروس**

جمهوری اسلامی ایران و جمهوری بلاروس که از این پس « طرفین » نامیده می‌شوند؛
با تمایل به همکاری مؤثرتر بین دو کشور در مبارزه با جرم از طریق فراهم نمودن امکانات بیشتر جهت استرداد
متقابل مجرمین؛
با تأیید این که برای مبارزه با جرائم از جمله تروریسم اتخاذ اقدامات جدی لازم است؛
به شرح زیر توافق نمودند:

ماده ۱

تعهد به استرداد

طرفین موافقت می‌نمایند طبق مفاد این موافقتنامه، کلیه اشخاصی را که به لحاظ ارتکاب جرم قابل استرداد، توسط
مراجع صلاحیتدار طرف درخواست کننده متهم یا محکوم گردیده اند را به یکدیگر مسترد نمایند، اعم از این که آن جرم
قبل یا بعد از لازم‌الاجرا شدن این موافقتنامه ارتکاب یافته باشد و همچنین اگر جرم در کشور ثالثی توسط یکی از اتباع
طرف درخواست کننده ارتکاب یافته باشد و طرف درخواست کننده بر اساس تابعیت مجرم، صلاحیت رسیدگی داشته
باشد.

ماده ۲

مرجع صلاحیتدار

مرجع صلاحیتدار جمهوری اسلامی ایران، قوه قضائیه و جمهوری بلاروس، دادستانی کل می‌باشد.

ماده ۳

جرائم استرداد

- ۱- جرم مشمول استرداد از نظر این موافقتنامه عبارت است از رفتاری که طبق قوانین هر دو طرف جرم بوده و مستلزم
مجازات حبس به مدت حداقل یک سال باشد.
- ۲- فرد محکوم به خاطر ارتکاب جرم مشمول استرداد چنانچه به مجازات زندان یا دیگر اشکال حبس به مدت شش ماه یا
بیش‌تر محکوم شده باشد می‌تواند مسترد گردد.
- ۳- یک جرم بدون در نظر گرفتن ارتباط آن با مالیات یا درآمد یا دارا بودن ماهیت صرفاً مالی، می‌تواند جرم مشمول استرداد
باشد.

ماده ۴

مستثنی بودن جرم سیاسی

- ۱- چنانچه جرم موضوع درخواست استرداد جرمی با ماهیت سیاسی باشد، درخواست استرداد می‌تواند رد شود.
- ۲- نیز در این موافقتنامه جرائم زیر، جرم سیاسی محسوب نمی‌شوند:
(الف) جرائم موضوع موافقتنامه‌ها یا کنوانسیونهای بین‌المللی که هر دو کشور عضو آنها هستند؛
(ب) قتل عمد؛

دفتر هیئت دولت

- (ب) قتل غیرعمد یا قتل نفس به تقصیر؛
 (ت) سوء قصد منجر به صدمه بدنی یا جراحت، ایراد جرح مفرضانه یا وارد آوردن صدمه بدنی به وسیله سلاح، ماده خطرناک یا سایر وسایل؛
 (ث) ایجاد انفجاری که احتمال داشته باشد زندگی افراد را به خطر اندازد یا به اموال خسارت شدید وارد آورد؛
 (ج) ساختن یا در تصرف داشتن ماده منفجره توسط فردی که قصد دارد شخصاً یا از طریق شخصی دیگر زندگی افراد را به خطر اندازد یا شدیداً به اموال خسارت وارد آورد؛
 (چ) در تصرف داشتن سلاح گرم یا مهمات توسط فردی که قصد دارد شخصاً یا از طریق شخصی دیگر زندگی افراد را به مخاطره اندازد؛
 (ح) استفاده از سلاح گرم توسط فردی که قصد دارد در برابر بازداشت شدن خود یا شخصی دیگر مقاومت کند یا مانع از آن شود؛
 (خ) خسارت به اموالی که جهت خدمات عمومی یا موارد دیگر به کار می‌روند، به قصد به مخاطره انداختن زندگی افراد یا عدم توجه به این امر که بدین طریق زندگی شخص دیگری به مخاطره خواهد افتاد؛
 (د) آدم‌ربایی، حبس به اشتباه یا بازداشت غیرقانونی، از جمله گروگان‌گیری؛
 (ذ) تحریک به قتل؛
 (ر) هر گونه جرم دیگر مربوط به ترورسیم که در زمان درخواست، طبق قانون طرف درخواست شونده جرم سیاسی محسوب نشود.
 (ز) اقدام یا توطئه جهت ارتکاب هر یک از جرائم فوق یا همدستی با کسی که مرتکب این گونه جرائم می‌شود یا شروع به ارتکاب آن می‌کند.

ماده ۵

موارد امتناع از استرداد

- ۱- شخص در موارد زیر مسترد نخواهد شد اگر :
 (الف) تبعه طرف درخواست شونده باشد؛
 (ب) طبق قوانین طرف درخواست شونده فرد موضوع استرداد به دلیل مرور زمان از تعقیب جزایی یا اجرای حکم مصونیت یافته باشد؛
 (پ) اتهام علیه وی یا حسن نیت و در جهت برقراری عدالت نباشد؛
 (ت) جرمی که وی به خاطر آن متهم یا محکوم شده جرم نظامی باشد، که جزء جرائم قانون عمومی کیفری نیست؛
 (ث) پذیرش استرداد مغایر با قوانین یا نظم عمومی یا حاکمیت یا امنیت طرف درخواست شونده باشد.
 (ج) اگر شخص قبلاً در قلمرو طرف درخواست شونده برای همان جرم محکوم یا تبرئه شده باشد.
 ۲- چنانچه شخصی که استردادش خواسته شده را بتوان به دلیل جرم موضوع استرداد در دادگاههای طرف درخواست شونده محاکمه نمود، درخواست استرداد می‌تواند از سوی طرف درخواست شونده رد شود.

ماده ۶

تعهد به پیگرد

- ۱- هرگاه طرف درخواست شونده به دلیل مذکور در بند (۲) ماده (۵) این موافقتنامه از پذیرش درخواست استرداد امتناع ورزد، باید پرونده را جهت پیگیری به مراجع صلاحیتدار خود تسلیم نماید.

دفتر هیئت دولت

۲- اگر مراجع صلاحیتدار در چنین موردی تصمیم به عدم پیگیری بگیرند، درخواست استرداد طبق این موافقتنامه مجدداً بررسی خواهد شد.

ماده ۷

پیامدهای عدم استرداد اتباع خود

چنانچه، طبق جزء (الف) بند ۱ ماده ۵ این موافقتنامه از استرداد امتناع شود، طرف درخواست شونده باید شخص موضوع درخواست استرداد را طبق قانون خود به دلیل همان جرم مورد تعقیب کیفری قرار دهد. بدین منظور، طرف درخواست کننده اسناد و مدارک مربوط را به طرف درخواست شونده تحویل خواهد داد.

ماده ۸

تعویق استرداد و استرداد موقت

- ۱- چنانچه فرد موضوع درخواست استرداد برای جرم دیگری در قلمرو طرف درخواست شونده تحت تعقیب قرار گیرد یا در حال گذراندن محکومیت باشد، استرداد را می توان تا زمان اتمام رسیدگیها، پایان محکومیت یا آزادی وی، که به اطلاع طرف درخواست کننده خواهد رسید، به تعویق انداخت.
- ۲- اگر تعویق استرداد موجب مرور زمان یا مانع از تحقیقات شود، می توان فرد را بنا به درخواست طرف درخواست کننده بطور موقت مسترد نمود.
- ۳- فردی که موقتاً مسترد شده باید بلافاصله پس از پایان یافتن رسیدگیهای پرونده، به طرف درخواست شونده بازگردانده شود.

ماده ۹

شیوه های استرداد

- ۱- درخواست استرداد طبق این موافقتنامه بصورت کتبی، امضا شده بوسیله مقام رسمی و مهور به مهر رسمی از طریق مجاری دیپلماتیک یا مراجع صلاحیتدار به عمل خواهد آمد.
- ۲- درخواست همراه با موارد زیر خواهد بود:
الف) تا آنجا که امکانپذیر باشد توصیف دقیق شخص مورد نظر همراه با سایر اطلاعاتی که به تعیین هویت، تابعیت و محل اقامت وی کمک کند؛
ب) شرحی از حقایق جرم موضوع درخواست استرداد، از جمله اطلاعات مربوط به ماهیت و میزان خسارت وارده در نتیجهی جرم موضوع درخواست استرداد؛ و
ب) متن قانونی که:
(۱) آن جرم را تعریف می کند؛ و
(۲) مجازات آن جرم را مقرر می دارد.
- ۳- اگر درخواست مربوط به یک متهم باشد، باید منضم به حکم بازداشت صادره از سوی قاضی یا مرجع صلاحیتدار دیگری در قلمرو طرف درخواست کننده باشد.
- ۴- اگر درخواست مربوط به شخصی است که قبلاً محکوم و تعیین مجازات شده است، باید مدارک زیر نیز همراه آن باشد:
الف) گواهی محکومیت و مجازات؛
ب) شرحی نشانگر عدم حق اعتراض فرد نسبت به محکومیت یا مجازات و اینکه چه مقدار از مجازات اجرا نشده است.
د- از نظر بند (۴) این ماده با شخص محکومی که در محاکمه خویش حاضر نبوده است همچون متهم به جرمی که به آن محکوم شده است رفتار خواهد شد.

دفتر هیئت دولت

- ۶- اگر طرف درخواست شونده معتقد باشد اطلاعات ارائه شده از نظر این موافقتنامه برای تصمیم‌گیری درباره درخواست کافی نیست، اطلاعات تکمیلی ظرف مدتی که طرف درخواست شونده تعیین می‌کند ارائه خواهد شد.
- ۷- پس از دریافت درخواست استرداد، طرف درخواست شونده طبق قوانین خود و مفاد این موافقتنامه اقدامات فوری جهت بازداشت شخص مورد نظر را انجام خواهد داد.

ماده ۱۰

بازداشت موقت

- ۱- در موارد اضطراری، می‌توان شخص موضوع درخواست استرداد را طبق قانون طرف درخواست شونده و با درخواست مراجع صلاحیتدار طرف درخواست کننده که از مجاری دیپلماتیک یا از طریق اداره مرکزی ملی سازمان پلیس جنایی بین‌المللی (اینترپول) به عمل آمده است، موقتاً بازداشت نمود. درخواست حاوی اعلام قصد درخواست استرداد شخص مزبور و اعلام وجود حکم بازداشت یا محکومیت علیه وی و در صورت امکان حاوی توصیف وی و سایر اطلاعاتی خواهد بود که در صورت وجود ممکن است برای توجیه صدور حکم بازداشت در صورت ارتکاب جرم یا محکومیت شخص مورد نظر در قلمرو طرف درخواست شونده لازم باشد.
- ۲- طرف درخواست شونده فوراً طرف درخواست کننده را از بازداشت موقتی مزبور مطلع خواهد نمود.
- ۳- شخص بازداشت شده براساس چنین درخواستی، در صورتی که درخواست استرداد وی پس از پایان مدت (۶۰) روز از تاریخ بازداشت دریافت نشود، آزاد خواهد شد. این شرط مانع از آغاز رسیدگی‌های بیشتر برای استرداد شخص مورد نظر در صورتی که متعاقباً درخواست استرداد دریافت شود، نخواهد شد.

ماده ۱۱

قاعده اختصاصی بودن

- ۱- بدون رضایت طرف درخواست شونده نمی‌توان فرد مسترد شده را در کشور طرف درخواست کننده به دلیل جرمی غیر از آنچه که استرداد در مورد آن پذیرفته شده است تعقیب یا مجازات کرد، یا او را بدون رضایت طرف درخواست شونده به کشور ثالثی مسترد نمود.
- ۲- رضایت طرف درخواست شونده لازم نخواهد بود چنانچه شخص مسترد شده:
- الف) علی‌رغم داشتن فرصت، قلمرو طرف درخواست کننده را ظرف (۴۵) روز پس از پایان تعقیب کیفری، اجرای حکم یا آزادی به هر شکل قانونی، ترک نکند. این مدت شامل مدت زمانی نیست که طی آن شخص مسترد شده به دلایل خارج از اراده خود قادر به ترک قلمرو طرف درخواست کننده نمی‌باشد؛
- ب) پس از ترک قلمرو طرف درخواست کننده، داوطلبانه به آنجا مراجعت کند.
- ۳- مفاد بند (۱) این ماده در مورد جرائم ارتكابی بعد از مراجعت شخص به کشور طرف درخواست کننده یا مسائل ناشی از جرائم مزبور اعمال نخواهد شد.

ماده ۱۲

اعتبار اسناد

- ۱- اسناد تنظیم شده در قلمرو یکی از طرفین و یا مهور به مهر رسمی مقامات دادگستری یا سایر مراجع رسمی از قبیل مترجم رسمی یا کارشناس، توسط طرف دیگر بدون نیاز به هرگونه تأییدیه دیگر مورد قبول و شناسائی قرار خواهد گرفت.
- ۲- اسنادی که در قلمرو یکی از طرفین معتبر و رسمی شناخته میشوند، در قلمرو طرف دیگر نیز به‌عنوان اسناد معتبر و رسمی شناخته خواهند شد.

دفتر هیئت دولت

ماده ۱۳

درخواست‌های همزمان

در صورت درخواست استرداد یک فرد به دلیل یک جرم یا جرائم متعدد از سوی طرف متعاقد و طرف ثالثی که طرف درخواست شونده با آن موافقتنامه استرداد مجرمین منعقد نموده است، طرف درخواست شونده تعیین خواهد نمود که آن شخص به کدام کشور مسترد خواهد شد و ملزم نیست حق تقدم را به طرف متعاقد بدهد.

ماده ۱۴

مجازات اعدام

اگر طبق قانون طرف درخواست کننده فرد مورد نظر به دلیل جرم موضوع استرداد مشمول مجازات اعدام باشد، اما قانون طرف درخواست شونده مجازات اعدام را در مورد مشابه پیش‌بینی نکرده باشد، می‌توان از استرداد مجرم امتناع نمود مگر آن که طرف درخواست کننده تضمینی که طرف درخواست شونده کافی بداندرا بدهد که مجازات اعدام اجرا نخواهد شد.

ماده ۱۵

تسلیم

- ۱- اگر استرداد مجرم پذیرفته شود، طرف درخواست شونده زمان و مکان تحویل فرد مورد استرداد را به طرف درخواست کننده اعلام خواهد کرد.
- ۲- طرف درخواست کننده فرد مورد نظر را ظرف (۴۵) روز یا مدت بیشتری که نباید بیش از (۶۰) روز باشد از قلمرو طرف درخواست شونده خارج خواهد نمود. اگر وی ظرف مدت مذکور خارج نگردد، طرف درخواست شونده می‌تواند از استرداد وی به دلیل همان جرم امتناع و وی را آزاد نماید.

ماده ۱۶

تسلیم اموال

- ۱- هرگاه درخواست استرداد پذیرفته شده طرف درخواست شونده بنا به درخواست و تا آنجا که قانون آن اجازه دهد، اشیایی را که ممکن است به عنوان اثبات کننده یا مدرک جرم استفاده شود (از جمله وجوه نقد) ضبط و به طرف درخواست کننده مسترد خواهد نمود.
- ۲- اشیاء مذکور در بند (۱) این ماده، اگر استرداد شخص به دلیل فوت، فرار یا دلایل دیگر امکان‌پذیر نباشد نیز تحویل خواهد شد.
- ۳- اگر اشیاء مذکور در بند (۱) این ماده در ارتباط با رسیدگی‌های کیفری جاری در قلمرو طرف درخواست شونده مورد نیاز باشد، می‌توان انتقال آنها را تا پایان رسیدگیها به تعویق انداخت یا آنها را به شرط اعاده تحویل نمود.
- ۴- این مقررات خدشه‌ای به حقوق طرف درخواست شونده یا اشخاص دیگر غیر از شخص مورد نظر وارد نخواهد کرد. در صورت وجود چنین حقوقی، آن اشیاء بدون هزینه در اسرع وقت پس از پایان رسیدگی‌ها به طرف درخواست شونده اعاده خواهد شد.

ماده ۱۷

عبور

- ۱- هر یک از طرفهای متعاقد با رعایت قوانین و مقررات راجع به استرداد خود، عبور افرادی را که توسط دولت ثالث به طرف متعاقد دیگر مسترد می‌شوند اجازه خواهد داد.
- ۲- درخواست اجازه عبور باید متضم به اسناد و به ترتیب مقرر در ماده (۹) این موافقتنامه ارسال گردد.

دفتر هیئت دولت

۳- مراجع صلاحیتدار طرفهای متعاقد در هر مورد نحوه عبور، مسیر و شرایط دیگر را هماهنگ می کنند.

ماده ۱۸

هزینه ها

۱- هزینه های ایجاد شده در قلمرو طرف درخواست شونده به دلیل درخواست استرداد بر عهده ی همان طرف خواهد بود.

۲- هزینه های ایجاد شده به دلیل عبور شخص مورد نظر بر عهده طرف درخواست کننده خواهد بود.

ماده ۱۹

زبان ها

برای اهداف این موافقتنامه طرفین از زبان ملی خود به همراه ترجمه های به زبان ملی طرف دیگر یا زبان انگلیسی استفاده خواهند نمود.

ماده ۲۰

حل و فصل اختلافات

طرفهای متعاقد اختلاف های ناشی از اجرا و تفسیر این موافقتنامه را از طریق مذاکره مستقیم یا مجاری دیپلماتیک حل و فصل خواهند نمود.

ماده ۲۱

تعهدات ناشی از کنوانسیون ها یا پیمان های بین المللی

این موافقتنامه بر حقوق و تعهدات طرفین ناشی از کنوانسیون ها یا پیمان های بین المللی که عضو آنها هستند تأثیری نخواهد داشت.

ماده ۲۲

تصویب و اختتام

۱- این موافقتنامه در یک مقدمه و (۲۲) ماده تنظیم شد و منوط به تصویب خواهد بود و از تاریخ مبادله اسناد تصویب، لازم الاجرا خواهد شد.

۲- هر یک از طرفین می تواند در هر زمان با اعلام کتبی به طرف دیگر از طریق مجاری سیاسی مبنی بر تمایل خویش به اختتام موافقتنامه به این موافقتنامه خاتمه دهد. شش ماه پس از تاریخ دریافت اعلام مزبور توسط طرف دیگر، این موافقتنامه پایان یافته تلقی خواهد شد.

در نایب مراتب فوق، امضاکنندگان زیر که به طور مقتضی مجاز می باشند، این موافقتنامه را امضا نمودند.
این موافقتنامه در شهر تهران در تاریخ ۱۱ اسفند ۱۳۸۹ برابر با ۲ مارس ۲۰۱۱ در دو نسخه اصلی هر یک به زبانهای فارسی، روسی و انگلیسی که تمامی آنها دارای اعتبار یکسان می باشند تنظیم گردید. در صورت هر گونه اختلاف در تفسیر، متن انگلیسی مرجح خواهد بود.

از طرف

جمهوری بلاروس

وزیر دادگستری

ویکتور کولوانوف

از طرف

جمهوری اسلامی ایران

وزیر دادگستری

سید مرتضی بختیاری

دفتر هیئت دولت